

PUSZTADOKTOR MAGAZIN

XIII. évfolyam 2. szám a Madárkórház Alapítvány havilapja 2018. február



- Leánybúcsú
- Állatkínzás Kiskunhalason
- Az év madarát műtöttük
- Szárnya van, de nem madár



Véget ért német és olasz önkénteseink EVS (Európai Önkéntes Szolgálat) projektje. Jolanda Schultrich és Roberta Bernardi fél évet töltött a Madárkórház Alapítványnál, elsősorban

a madarak kezelésében és etetésében vettek részt, de a nemzetközi kapcsolatépítésben is segítségünkre voltak. Mindkét lány dolgozott már korábban állatmenhelyen, egyikük etológus végzettsége miatt kifejezetten a madármentés miatt érkezett Hortobágyra. Mentoruk révén kicsit a település életébe is bekapcsolódtak, az általános iskola angol szakkörösei látogatásukkor megtapasztalhatták, miért érdemes angolul tanulni (a programnak az angol volt a hivatalos munkanyelve), de a közösségi programként szervezett tai-

chi edzéseken is szívesen látták őket. Ez idő alatt megismerkedtek a magyar nyelv, a magyar kultúra és gasztronómia alapjaival is. A lányoktól a kórház dolgozói együtt búcsúztak el megköszönve munkájukat. Akkreditált EVS fogadó szervezetként tovább folytatjuk az EVS-es önkéntesek fogadását, az Európai Unió által finanszírozott programban áprilistól újból Olaszországból és várhatóan Németországból érkeznek hozzánk két fiatal a tervek szerint ismét fél évre.

Veres Hajnalka

Szabad lett a karvaly

Bal lapockája törött annak a karvalynak, ami Balmazújvárosról került be a kórházba február elején miután egy autó elütötte. A szárny rögzítése után pár hét lábadozás után gyógyult fel a madár és a hónap végén Roberta Berardi olasz önkéntesünk engedte szabadon. Télen elég sok karvaly kerül bajba, főleg a fiatal madarak. Sebesen cikázik a fák és bokrok ágai között, cinegék, verebek után adásza. A téli etetők környékén is rendszeresen felbukkan.



A Tisza-tavi Napokon is találkozhatnak velünk

A Tisza-tavi Napok és I. Tisza-tavi Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásár 2018. március 23-24-én koncertekkel, kézműves- és élelmiszeripari termékek kirakodó vásárával várja az érdeklődőket Tiszafüreden, a Halas téren. Akik biztosan velünk lesznek: Kiscsillag, Vad Fruttik, 30Y, Ocho Macho, Esti Kornél, Intim Torna Illegal. A számos fellépő mellett a Madárkórház standjával is találkozhatnak a látogatók majd, ahol a madármentési szaktanácsadáson kívül ragadozó madarakat és egzotikus állatokat is kézre vehetnek a bátrabb érdeklődők.



E-PET Díszállat Kereskedés
Debrecen, Szent Anna - Varga utca sarok
www.epet.hu • mizsak.norbert@epet.hu
Tel.: + 36 (52) 746-557
Nytva tartás:
Hétfő-szombat: 9.00-19.00 • vasárnap: 9.00-16.00





Állatképzés Kiskunhalason

Szilánkosra törte a lábát egy ölöcsapda egy négyéves fekete német juhász-kutyának Kiskunhalas–Füzespusztán. A pórul járt eb gazdája szerint több hasonló eset is történt a környéken, állatképzés miatt feljelentést tett a rendőrségen. A csapdát kihelyező vadásztársaság vezetője sajnálja, ami a kutyával történt, szerinte mindenben szabályosan jártak el, a kóborló kutyák tulajdonosainak felelősségét vetette fel. Igaz 1995-től minden olyan csapdát, ami olyan céllal tervezett eszköz, ami az állat egy vagy több végtagjára szorosan záródó fogas kapcsok segítségével visszatartja, vagy elfogja az állatot EU tilalom alatt van. A nem szelektív csapda másik nagy veszélye, hogy a védett madarakat is elfogja, ezért a Madárkórház Alapítvány fokozottan figyel az ügyre és minden segítséget megad Szemerédi Tibornak. A törött lábú Gina jelenleg lábadozik, gazdája az előszobában a kályha mellett készített neki helyet,

hogy a mínusz 10 fokos hidegben ne odakint fagyoskodjon. Az orvos lekezelte a sebet a lábán, fertőtlenítette, a röntgenvizsgálatra és a további gyógykezelésre a héten viszi az állat- orvoshoz a gazda.

Szemerédi Tibor elmondása szerint múlt csütörtökön a kutyája egy hatalmas, úgynevezett hattyúnyakú csapdát vonszolva tért haza, miután vagy egy napig nem látták az állatot. Az eb teljesen ki volt merülve, a vaszerkezet a jobb lábát fogta be és törte szilánkosra.

– A szerencsétlen kutya iszonyatos kínok közepette vonszolhatta magát hazáig – mesélte Szemerédi Tibor, akinek már több kutyája is hasonlóan járt az elmúlt években. Gina mellett a kályha melegéhez húzódva fekszik a két és fél éves dobermann, Koppány is, akinek egy évvel ezelőtt egy ugyanilyen ölö-

csapda törte el több helyen is a mellső lábait. A kankutya azóta felépült, sikerült megmenteni mindkét lábát. Gina azonban egyelőre nem tud ráállni a sérült lábára. Nagyon sokáig el voltak



szorítva a végtagon az erek, nem tudni, mennyire károsodott a keringési rendszer. Gazdája bízik abban, hogy nem kell amputálni a kutya lábát

Forrás baon.hu/Konyhás István

Az év madarát mütöttük



Nem minden nap érkezik vándorsólyom a kórházba. Nem is minden évben. *Falco peregrinus calidus*, az északi, azaz a tundrai, szibériai alfaj pedig még ritkábban. Ő a második 30 év alatt! Soly-mász- és madarász szíveket megdobogtató ikonikus madár! A leggyorsabb lény a Földön. Közel 400 km/órás sebességgel képes áldozatára csapni! Ehhez tökéletes kondíció, gyakorlat, és mindenképp felett tökéletes szárnyak kellenek. Ez utóbbi az, amit nekünk kéne most visszaadni. Nem könnyű, vesztett helyzet-

ből főleg nem, de ez a kihívás benne. Két nagy, és négy kisebb korrekciós műtét után még mindig reménykedünk, mert még mindig lehetséges. Talán.

A Bükk Nemzeti Parkból került be, nem túl friss felkartöréssel. Meg szokták kérdezni, miért tört el a szárnya? Honnan tudjuk? Így találták a semmi közepén, úttól, elektromos vezetéktől, fáktól távol. Találgatni lehet, hogy egy fiatal hím télen, fél éves repülés gyakorlattal, már a vadászat művészeként, ennek ellenére hogyan csapja magát vadászat közben úgy földhöz, hogy a szárnya törjön, vagy egy sas fogott rá, más nem nagyon jöhet szóba.

A nyílt törés azt jelenti, hogy a törött csontvég kiszúrja a bőrt, és mivel így nem tud repülni, a talajra kerül, ahol szennyeződhet, fertőződhet, több óra, vagy több nap alatt a csontthártya kiszáradhat, és nem, vagy nehezen forrhat újból össze. Ez történt most is. Sajnos. Lehoczki Krisztián hozta be a madarat, melyet ambulánsan kezeltünk, másnaponta visszahívva láttuk. Az első műtét sikerült, mert minden műtét sike-

rül. Mindig addig csináljuk amíg jó nem lesz. A csontok a helyükön, ez könnyű volt, a rutin szerűen végzett velőúr-szegzéses technikával, de a törött csontvég által roncsolt, és elszakadt tirceps felroztódott darabjait csak részben tudtam egyesíteni. De sajnos később a csontvég egy része elhalt, melyet részben a szervezet kilökött. Csak egy cm-rel lett rövidebb a szárnya, és a triceps is részlegesen elhalt, ami már megkérdőjelezi a 400 km-es száguldást. De nem adjuk fel, mert vannak még csodák, és nálunk szoktak is lenni!

Dr. Déri János





Március elején a madarak már nézegetik a későbbi fészkelőhelyeket, ezért időszerű az odúk kihelyezése vagy tatarozása. Az idősebb, odvasodó fák nélküli területen nagy segítség a fészkelőhely biztosítása. A beköltözők pedig ellátják a kert védelmét. Egy széncinege vagy rozsdafarkú pár jó időjárás esetén akár háromszor is költ évente. Naponta a testsúlyuknak megfelelő mennyiségű rovar fogyasztanak és a fiókanevelés során ezt a mennyiséget ők is megesszik. Egy év alatt egy cinege pár akár 50 kg rovar is összegyűjt ezért fontos a tevékenysége a biológiai védekezésben is. Négy különböző méret gyakori a mesterséges madárodúkból, amelyeket készen is lehet kapni, vagy otthon sem ördögösség elkészíteni. Az "A" típusú odú 28 mm bebújónyílású, és a kékcinegék, bárátcinegék számára jelent menedéket, ha egy fatörzsre helyezjük 2-3 m magasan, lehetőleg déli irányba nézve. A "B" típusú odú 32 mm-es nyílású és a széncinegék, a mezei és házi verebek, csuszkák, nyaktekerccsek, légykapók kedvelik különösen. Télen gyakran laknak benne mogyorós pelék vagy denevérek, nyáron pedig figyelni kell, mert előfordul, hogy darazsak vagy lódarazsak költöznek bele. Ha van elég odúnk a madarak számára, akkor a da-



razsak jelenléte sem probléma, mivel ők is rengeteg rovar szednek össze a kertben, viszont ne nagyon háborgassuk őket a fagyokig, mert elég haragosak. A hidegebb napokon fullánkmintesen ki lehet költöztetni őket, mert olyankor lelassulnak. A harmadik odútípus ("C") a résekben, épületzugokban költő madarak számára ad lehetőséget. Ez inkább láda, amely nagy méretű, téglalap alakú röpnnyílással rendelkezik (ezért nyitott odúnak is nevezik). Ha macskabiztos magasságba (kb. 2 m), lehetőleg déli vagy délkeleti oldalra helyezjük, akkor szinte biztosan megtelepsznek benne a házi rozsdafarkúak. Ugyanez az odú – tús-

kés ágakkal takarva a macskák és nyestek elől – egy bokor aljában ideális lesz az ökörszemeknek. A Madárparkban készen is vásárolhatnak madárodúkat, amik kihelyezéséhez szakszerű információkkal segítik a vásárlókat a park munkatársai.

Konyhás István



Fotó: Veres Hajnalika

Kiállítás
a Hortobágyi Madárpark -
Madárkórház Alapítvány

"Élet a madáretetőn"
rajzpályázatára beérkezett alkotásokból

Megnyitő:
2018. március 9. 18:00

A kiállítás időtartama:
2018. március 9-20.

Helyszín:
Malompark Bevásárlóközpont,
főépület, emelet

Díjnyertes alkotások
és válogatás a beérkezett
közel 2000
pályamű közül.

A rendezvény
látogatás
INGYENES!

malompark
Hortobágyi Bevásárlóközpont
Hortobágy, 5134 József ut. 11.
www.malompark.hu

Ismét Szentesen jártunk a szemészeten

A decemberben elengedett Uhu után most egy uráli bagoly volt a soron következő nagy bagoly, valamint három egerészölyv, egy dományos varjú és egy meggyvágó kapott lézeres szemkezelést Dr. Dobos András szemspecialista állatorvos rendelőjében. Az urálinak baleset következtében levált a retinája, a többinek szaruhártya-, szemlencse homály miatt kellett a lézer. Egyedül a meggyvágó maradt félszemű, mert rajta már nem lehetett segíteni. A többinek még további kezelések szükségesek a teljes gyógyulásig. A szentesi Kiséri rendelőben több éves dokumentált anyag gyűlt össze

az általunk oda hordott vadmadarak szembetegségeiről, ami elegendő több tudományos cikk megírására, melyeket az év során Dobos doktorral publikálni is fogunk.

Dr. Déri János





Tömeges denevérbaleset



Fotó: Konyhás István és Déri Balázs

A hajdúszoboszlói Hotel Victoria nyílászáróinak cseréi közben kerültek elő azok a denevérek, amelyek március 7-én érkeztek Hortobágyra a Madárkórházba. Összesen 224 állatot szedtek össze a denevérmennyők, de sajnos 28 a mentés közben elpusztult. A hazánkban élő denevérek számára az egyik legnagyobb kihívást a téli, táplálékhiányos időszak átvészélése jelenti. A denevérek, sok más emlőshöz hasonlóan téli álmatlanok, lecsökkentett anyagcseréjű állapotban várják a tavaszi, rovarokban bőséges időszakot. A denevérek egyre gyakrabban telepednek le a városok épületeinek zugaiba, ahol az enyhébb időjárás miatt szívesebben

töltik a telet. itt viszont gyakrabban bajba is kerülhetnek. Március hónapban már ébrednek és enyhébb estéken szívesen kirepülnek egy-egy egészségügyi körre, salakanyagot ürítenek és néha helyet is változtatnak, fontos azonban tudnunk, hogy az „ébredés”, a testhőmérséklet visszaállítása a normál állapotra igen nagy energiafogyasztást igényel, ezért is kell nagyon odafigyelni a most megzavart állatokra.

A denevérek átvizsgálása során kiderült, hogy vannak sérültek is köztük. Érdekes módon mindegyiknek a bal alkarcsontjai törtek. Háromat meg lehetett műteni, ami nagyon nehéz a kis csontok miatt, de jól sikerültek. Van benne gyakorlatunk, mert évente több tucat hasonló beavatkozást végzünk denevéreken. Egyes szakmai véleményekkel ellentétben a denevércsont is összeforr és minden műtött denevér elengedhető volt. A siker titka az utókezelés, melyről a 7 oldalon olvashatják denevérmentő önkéntesünk, Szabó Tünde cikkét.

A kórházban igyekeznek minél hűvösebb helyen tartani őket és azokat, amik nagyon felébredtek próbálják megetetni majd újra hidegre tenni. A számukra kialakított kórteremben a külső hőmérsékletnek megfelelő hőfokot biztosítanak a kórház munkatársai és egy mesterséges, speciális denevérodút is felajánlanak nekik, amiben elbújhatnak a tavasz érkezéséig. Várhatóan pár nap múlva, amikor már az összes denevér elbújt az odúban kihelyezik azt a természetbe, így biztosítva a legjobb feltételeket a kisemlősöknek.



Téli pinty invázió



A február végére megérkező tél meghozta északi tollas vendégeinket is, így a fenyőpintyet, vagy ahogy régi népiesebb nevén hívják téli pintyet. Hazánkba szinte mindig csapatosan és invázió szerűen érkeznek, mert az olyan hideg szibériai hideg szelek, mint amik idén is lehűtötték az egyébként enyhe telet a már csapatba verődött madarakat hozza ide. Ezen a télen is hirtelen jelentek meg a Madárpark területén a pinyók. A kőrisház termését fogyasztották, de a kihelyezett etetőre is rendszeresen rájártak. Szívesebben

fogyasztották a lehullott magvakat a földről az etetőre csak ritkán szálltak rá. A fenyőpinty Isterjedési területe Észak-Európa és Észak-Ázsia. Bogyókat, magvakat, főleg a lucfenyő magját és a bükkfa makktermését fogyasztja. Fiókáit kizárólag rovarokkal táplálja. Általában néhány tíz egyedtel számoló csapatokban vonul és táplálkozik, de inváziós teleken, mint az idei, olykor a több ezres, vagy akár több tízezres példányszámot is elérheti egy-egy csapata. Több évvel ezelőtt Szlovéniában alakult ki egy „gigacsapat”, amikor becslések szerint 2 millió madár gyűlt össze egy kisebb erdőrésztben éjszaka, és pár hétig rendszeresen ezt a

területet használták erre a célra. Az elmondások szerint vastag ürülék-réteg takarta a fák alatti avart, orrfacsaró bűz érződött a közelben, és szó szerint a környék összes fájának minden ága tele volt madárral, amikor beesteledett. Beszélni csak hangosan lehetett egymással, mert túl kellett kiabálni a milliósnyi madár ricsajját.

Konyhás István





Hosszú hétvégék a Madárparkban

Március idusán érkeznek vissza a fehér gólyák hazánkba telelőhelyeikről, ezért ekkor engedik szabadon a Madárkórházban átteleltetett példányokat is. A gólyák szabadon engedése mellett, gólyalás játékokkal, vetélkedővel várják a látogatókat a kórház munkatársai. Március 15-18 között minden nap az alábbi állandó programokkal várjuk a vendégeket. Gólyák ölyvek szabadon engedése a látogatóink részvételével.

Solymászbemutató

Kisállat bemutató (degu, királysikló, dísztyúk)

Tárlatvezetés

13 órától ebéd (bográcsgulyás buktával, slambuc)



Húsvétolás a Madárparkban március 30-április 02

Húsvéti tojáskeresés

Madártoll felismerő verseny

Solymászbemutató

Látványtetés

Madárfelismerés

Hímes tojás festés

Húsvéti díszek készítés

Arcfestés

Fényképezkedés madárral

kisállatbemutató

13 órától ebéd (bográcsgulyás buktával, slambuc)



Voltunk a FEHOVÁN és az Utazásin!

Ahogy már 20 éve, újra itt ért minket a február közepe és március eleje a HUNGEXPO-n, ahol a Fegyver- Horgász- és Vadászati kiállításon a korábbi években megszokottól kisebb helyen, de annál lelkesebben tudtuk fogadni az érdeklődőket a már 23 éves Csacsogóval, az áramütött egerészölyvvel, és solymászunk, Bódis Gergely László solymászati bemutatót is tartó Harris héjáival, Laczkó Orsi önkéntesünk és családja madaraival, a beszélő dolmányos varjúval és az egzotikus füleskuvikkal. Ha szűkösen is, de Kelemen Tamás egzotikus állatbemutatójával óriáskigyókkal és madárpókkal, gabonasiklókkal, törpe nyúlal is elfért, és vonzotta a látogatókat. A színpadon dr. Déri János minden kiállítási napon előadást tartott a madármentésről, az áramütésről, és mérgezésről, mely utóbbit az országos Magyar

Vadászkamara külön kérte, hogy tudjon róla minden vadász, hogy milyen ökotoxikológiai és élelmiszer-biztonsági veszélyekkel jár a szándékos, vagy gondatlan mérgezés. Ezzel kapcsolatos filmjeinket, az "Álmomban rétisas szállt kertünkbe" és a "Bogyó visszatér" címűt is ők finanszírozták, melyeket szintén bemutattunk. A standon még ambuláns madármentő rendelés is folyt, ahol a



környéken megtalált, sérült szarkát, dolmányos- és vetési varjat, egy hollót, egy karvalyt, és egy meggyvágót, valamint egy Kaposvárról érkező galamb, és egy Gödöllőn átteleltetett molnárfecske látványkezelését is elláttuk.

Az Utazási Kiállításon már nagyobb helyet kaptunk, ahol ugyanezen programokat mutattuk be. A HUNGEXPO vezetőivel az after partyn közös asztalnál



történt beszélgetés során kiderült, hogy nincs, és nem is volt soha bekamerázva a kiállítás, és sem a stand ez alapján dokumentált látogatottsága, vagy kiállítása, sem a bárterben felajánlott színpadi tevékenység érdekessége alapján, hanem csak és kizárólag a jelentkezés időbeli sorrendjében kapják meg a jelentkezők a promóciós helyeket, ahogy a fizetőseket is. Ezen okulva jövőre nem korábbi kiállító partnerünkre bízunk jelentkezésünket, hanem közvetlenül mi intézzük, ezúttal a Magyar Solymász Egyesülettel közös standon, előre aláírt együttműködési megállapodás szerint.

Köszönjük a HUNGEXPO vezetőségének a támogatást és a lehetőséget!

Dr.Déri János





„Szárnya van, de nem madár..” A denevércsont pedig összeforr

Denevérek. Sokan még ma is azt gondolják róluk, hogy madarak, hiszen szárnyuk is van, repülnek is, mi mások lehetnének, ha nem madarak. Pedig emlősök, méghozzá az egyetlen olyan csoportja az emlőállatoknak, akik aktív repülésre képesek. És bár nem madarak, a sok egyéb mellett van még egy hasonlóság közöttük: a denevérszárny is eltörik néha. A leggyakoribb okai a szárnytöréseknek, a házimacskák okozta sérülések, különböző tárgyakkal való ütközések (pl. üvegfelületek), a redőnytokokba költöző denevérekre ráhúzzák a redőnyt, vagy házfelújítások során a résekben tanyázó denevéreket olyan erővel és módszerrel akarják eltávolítani, ami az állatok sérüléseivel járnak. Sokszor előfordul, hogy a szobába véletlenül berepülő denevéreket lecsapják, ez is a szárnyak törését okozhatja, vagy a fakivágások során a téli álmot alvó denevéreket sebesítik meg.

A panelprogram, felújítások és fakivágások gyakorisága miatt egyre több szárnytörött denevér kerül kézre, ellenben ma Magyarországon még nincs kidolgozott protokoll ezen állatok gyógyítására. Legtöbb esetben a szárnyesérült denevéreket elaltatják, ugyanis még mindig az él a köztudatban, hogy ezek a denevérek nem gyógyíthatók meg. Jellemzően a felkarcsont (humerus), az orsócsont (radius), a singcsont (ulna) és a kézközépcsontok (metacarpals) törnek el. Ritkábban a combcsont (femur) és a sípcsont (tibia) is törik. A törések rögzítése denevéreknél többféle módszerrel lehetséges: velőűrszegezés, amikor a hosszú csöves csont egyik végétől a másikig vékony fémet helyeznek, a fixateur externe, ezzel a módszerrel a sérült csontot kívülről, a bőrön ejtett kis lyukakon bevezetett fémekkel rögzítik, és a ragasztós módszer, mikor a törött csontvégeket összeillesztik és erős, de az állatokra veszélytelen ragasztóval összeragasztják. Az alábbiakban saját tapasztalataimat, megfigyeléseimet osztom meg a 2 rőt koraidenevér (*Nyctalus noctula*), (zárt felkarcsont és nyílt alkarcsonttöréssel), 1 közönséges késeidenevér (*Eptesicus serotinus*), (mindkét alkarcsontja és a kézközépcsontja tört), és 1 fehérszélű törpedenevér (*Pipistrellus kuhlii*), (zárt felkarcsonttöréssel) gyógykezelésével kapcsolatban.

A műtétek szakszerű kivitelezését mind a 4 esetben Dr. Déri János végezte velőűrszegezéssel. A műtétek inhalációs anesztéziában lettek elvégezve, az érzéstelenítési/altatási módszer az Isofluran gáz volt. A sebészeti beavatkozások után mindig nagy hangsúlyt kell fektetni az utókezelésre, minden esetben indokolt az antibiotikumok (amoxicilin, pl. Clavamox), fájdalomcsillapítók/gyulladáscsökkentők (meloxicam, pl.



Metacam szuszpenzió) szájon keresztül alkalmazása, (közvetlenül a műtét után az antibiotikum injekció formában is), kerülendő az olyan antibiotikumok, amik gátolják a csont- és porc képződési folyamatokat. A callusképződést (új csontszövet keletkezése) megfelelő arányban adagolt kalciummal elősegíthetjük. Olyan helyet kell kialakítani a műtött állatnak, ahol kényelmesen tud függeszkedni, és a beteg szárnya csak puha felülethez ér hozzá. A bőrt varratokkal általában nem kell zárni, nyílt törésnél is előnybe kell részesíteni a nedves sebkezelő szereket, ha mégis varrásra kerül a sor, a varratokat 1-2 nap után ki kell szedni, a helyét fertőtleníteni. Kötést a műtét utáni napon le lehet venni (maximum 2-3 napot rajtahagyni), szorosan nem szabad rögzíteni a szárnyat, a kötésre megfelelő a rugalmas, öntapadós pólya alkalmazása.

A denevérek gyógyulását több tényező befolyásolhatja. Elsődlegesen az, hogy a sérüléstől számítva mennyi idő után kerül sor a műtetre. A zárt- és a nyílt töréseknél is minél hamarabb el kell végezni a beavatkozást. Az sem mellékes, hogy a denevér melyik csontja törik és ez a törés nyílt-e vagy zárt. Tapasztalataim szerint az alkartörés gyorsabban és problémamentesebben gyógyul mint a többi. Nyílt, szennyezett, elfertőzött törés, főleg ha a csontvégek kiszá-

radnak nagyon nehezen gyógyul, még az elszáradt törésvégek lecsípése után és a gyógyszeres kezelés ellenére is, a callusképződés hónapok alatt indul meg, és megnő a lehetősége annak is, hogy a denevér többet nem tudja használni a szárnyát, a csontban futó ér nagymértékű károsodása miatt.

A fizioterápiás kezelés (vérkeringés elősegítésére, izomsorvadás megelőzésére) csak a velőűrszeg eltávolítása és az új csont felépülése után kezdhető meg, de a műtét utáni duzzanat lehúzódomása után, az óvatos masszírozás, átmozgás megkezdhető, viszont ha azt vesszük észre, hogy még érzékeny a terület, a kezelést abba kell hagyni, későbbi időpontra kitolni. Mivel minden szárnyat érintő beavatkozás hosszas gyógyulási folyamattal jár, a denevérek táplálékára, vitaminellátottságukra különösen nagy figyelmet kell fordítani. Lisztkukac monodiétán tartott, és a lisztkukacokat nem megfelelő táplálékkal ellátottan (tápanyagszegény ún. „kiüresedett” kukacok) adásával a denevéreknél különböző hiánybetegség léphetnek fel. Vízszükségletük nagy, a vizet néha kevés Gastrofermmel dúsíthatjuk. A gyógyszeres kezelés alatt álló, törésből gyógyuló állatokat mindig melegben kell tartani, a nappali torpor (a denevérek nappali lelassított fiziológiás működés állapota) megengedett, de olyan hidegbe nem lehet tartani, ahol a hibernációját elindítaná. Egyes antibiotikumok veszélyesek a magzatokra, vemhes denevérek gyógyszeres kezelésénél mindig körültekintően járjunk el. A beteg állatokat naponta többször, kis adagokban kell etetni.

Magyarországon minden denevér védett vagy fokozottan védett! Szerencsére egyre nagyobb az igény állatjóléti és természetvédelmi megfontolásból is, hogy ne csak az adott fajt mentsük meg, hanem egyes egyedeit is. Földön talált vagy a fentebb felsorolt munkálatok során valószínűsíthető hogy a denevérek ilyen jellegű sérülést elszenvedhetnek, ezért ezeket az állatokat soha ne hagyjuk sorsukra, egy kisebb méretű kartondobozba rakjuk és juttassuk el denevérekhez értő szakemberekhez, akik a megfelelő átvizsgálás után dönteni tudnak a további teendőkről.

Szabó Tünde

... hogy repülhessen

1%

17EGYSZA

RENDELKEZŐ NYILATKOZAT A BEFIZETETT ADÓ 1+1 SZÁZALÉKÁRÓL

Az adózó azonosító jele

Az adózó neve

Az adózó postai
levelezési címe

külföldi
cím

ország

város/
község

közterü-
let neve

közterü-
let jellege

hsz.

ép.

lépcső-
ház

em.

ajtó

Az adózó elektronikus levelezési címe

Hozzájárulok, hogy nevemet és postai, illetve elektronikus levelezési címemet az általam megjelölt első kedvezményezett körbe tartozó szervezettel (civil kedvezményezett) közöljem. A hozzájárulás nem feltétele az érvényes rendelkezésnek.

Amennyiben valamelyik kedvezményezett számára nem kíván rendelkezni, az arra vonatkozó nyilatkozatot ne töltsse ki. Kérjük, hogy a nyilatkozatokat ne válassza szét abban az esetben sem, ha valamely nyilatkozatot nem töltötte ki.

A kedvezményezett adószáma

A kedvezményezett adószámát akkor töltsse ki, ha 2018. január 1-jétől a NAV honlapján (www.nav.gov.hu) közzétett regisztrációs listában szereplő valamely egyesület, alapítvány, közalapítvány, az előbbi kategóriákba nem tartozó könyvtári, levéltári, múzeumi, egyéb kulturális, illetve alkotó-, vagy előadó-művészeti tevékenységet folytató szervezet, vagy külön nevesített intézmény, alap közül kiválasztott kedvezményezett javára kíván rendelkezni.

A kedvezményezett technikai száma, neve

Ezt a nyilatkozatot akkor töltsse ki, ha valamely **technikai számmal rendelkező kedvezményezett** javára kíván rendelkezni.

Adója 1%-nak felajánlásához a rendelkező nyilatkozaton fel kell tüntetni **nevét, saját adóazonosító jelét** és a **kedvezményezett adószámát**.

Az 1%-os felajánlás csak **akkor érvényes, ha önnek nincs adótartozása** (személyi jövedelemadó adónemen) és az adóját is pontosan befizeti május 21-ig!

Ha május 21-én személyi jövedelemadó adónemen tartozása mutatkozik, rendelkezését nem fogják teljesíteni.

A **magánszemélyek** adóbevallása benyújtásának határideje **május 21.** az 1+1%-ról való rendelkezést eddig az időpontig pótlólag is meg lehet tenni az EVA és KATA adózóknak. A rendelkezés benyújtható elektronikusan is, a bevallással együtt, és külön is.

Adója 1%-val csak egy civil szervezetet támogathat! A nyilatkozatot tegye egy szabvány méretű postai borítékba! A borítékon is tüntesse fel pontosan az Ön NEVÉT, LAKCÍMÉT, ADÓAZONOSÍTÓ JELÉT! A lezárt borítékot a lezárásnál írja alá, s juttassa el a NAV-nak! Kérjük jelölje be azt a lehetőséget, hogy elérhetőségeit részünkre megküldjék!

Amennyiben lehetősége van, kérjük, támogassa alapítványunkat! Köszönjük!

Bankszámlaszámunk: 59900029-10001868 • Adószámunk: 18557899-1-09



Olvasói leveleket, érdekeségeket a következő címekre várunk: madarkorhaz@gmail.com • 4071 Hortobágy, Petőfi tér 6.

Állatorvosi, állatgyógyászati területen felmerülő kérdéseiket a fenti címekre várjuk! Megjelenik 12 000 példányban.

Hirdetésfeladás, sérült madár bejelentése: madarkorhaz@gmail.com • Tel.: +36 (30) 9435-494; +36 (52) 369-181

Szerkesztők: Dr. Déri János, Konyhás István, Veres Hajnalka • Tördelés: TerepSzemle Stúdió (Veres Hajnalka) • ISSN 1788-456X

Megtalálható országsgazda állatorvosi rendelőkben, állatkertekben, kisállatkereskedésekben, állati áruházakban, megyei könyvtárakban.

